

ALBINA PAŽNJA PREMA LJUDIMA

Mladen Stahuljak, Sarajevo

Muzikolog Albe Vidaković mnogo se bavio pitanjima, pojavama, ljudima i djelima iz hrvatske glazbene prošlosti. Mnogo toga je objelodanjeno i mjerodavni su izrekli svoj pozitivan sud o tom njegovom djelovanju.

Svrha ovih redaka je drugačija: želim upozoriti (što je možda već netko drugi uradio) na odnos Vidakovića spram svoje tadanje suvremene okoline i ljudi, na odnos koji smatram pozitivnim, a koji nije baš čest. Nije mi poznato da li je već tko o tome pisao, a ako i jest, mislim da nije nikada više, kada se o nekome može i hoće nešto dobro kazati.

To svoje mišljenje o toj strani Vidakovićevog karaktera i djelovanja mislim da ću najbolje potvrditi ako pustim samog Vidakovića da o tome govori, to jest da objelodanim dijelove njegovog lista koji je pisao meni 1944.

Dragi Mladene!

... Budući da su u novinama počeli već pisati o 70. godišnjici Staroga, odlučio sam da tom zgodom izdam posebni broj posvećen Franceku.¹ Zato sam okupio lijepi broj pisaca koji će mi svaki za »Sv. Ceciliju« napisati i obraditi pojedini dio njegove djelatnosti na glazbenom polju. Tako će mi među ostalim surađivati: Stražnicki, Cipra, Širola, Pozajčić, Lučić, Juro Stahuljak, prof. Jeroušek, Dr. Livadić, Majdak i dr.

A Tebe bih lijepo zamolio da bi bio tako ljubezan pa umjesto jedne fuge (kao što si to učinio prije deset godina) da mi napišeš članak o njegovim orguljskim skladbama. Ne kakve hvalospjeve, nego glazbenu i estetsku analizu svake pojedine skladbe. Znam da ih imaš kod sebe, pa Ti to neće biti

teško. Ti ih najbolje poznaješ, svirao si ih, a osim toga si kompozitor pa prema tome vidiš u njima mnogo stvari, što inače drugi ne zapažaju. Cipra će pisati o njegovim simfonijskim i komornim djelima, Pozajčić o vokalnim i vokalno-instrumentalnim (svjetovnim), ja ću pisati o duhovnim kompozicijama. Širola će obraditi muzikološku djelatnost (knjige i članci), Lučić — kao pedagoga, Stražnicki — kao dirigenta i jedan esej, itd. Svaki po nešto. To je s naše strane samo *dužni čin zahvalnosti* i priznanja. Kako mi drugima, tako se drugi nama. U ostalom, praksa zbornika »Festschrifta« i sl. već je odavna uobičajena u stranom svijetu. Prema tome uski vidokrug naših ljudi moramo raširiti koliko budemo mogli. Sada dok je još Stari² živ, a ne kasnije kad ga više ne bude među živima. Tvoj članak neka ne bude veći od 4 štampane strane »Sv. Cecilije«. To je po prilici 8 — 10 strana pisanih strojem.

Uvjeren sam da ćeš s veseljem prihvatiti se ovog posla. U prvom redu radi same stvari, a onda i zato jer Te u ime društva »Svete Cecilije« molim. Svi drugi su se rado priključili i već sam prve radove dobio. To bi trebalo čim prije jer rukopisi idu u tiskar odmah iza Uskrsa. Ne bih htio da budemo baš mi zadnji.

Lijepo se zahvaljujem na poslanim responzorijima. Ja sam ih već dao umnožiti i vježbam. Malo su teži nego sam se nadao, ali će ipak ići. Glavno da je muzika lijepa i dionice fino vođene. Ako se u međuvremenu štogod ne dogodi bit će za Veliki tjedan sve uvježbano...

Srdačno Te pozdravljam. Javi se čim prije!

Zgb. 22./III 44.

Odani Albe

¹ Franjo Dugan st.

² Franjo Dugan st.

³ podvukao Vidaković

TALÁLKOZÁS ALBE VIDAKOVICCSAL

Kilián Szigeti, Pannonhalma

1938 őszén hárman kezdtük magyarok egyházzenéi tanulmányunkat a római Pápai Főiskolán. A kezdő növendékek bátortalanságával, kevés olasz tudásunkkal féltéken tájékozódunk a sok nemzetből összetevődő tanuló társak között. Mindjárt föltűnt egy nyulánk termetű, mozgékony fiatal pap, akiben sok hasonlóságot fedeztünk fel hazai papságunkkal. Megtűntük, hogy jugoszláv. A szomszéd népek között akkor fennálló erős határzár miatt olyan távolinak tűnt fel számunkra egy »jugoszláv« pap. Akadozó olaszszággal próbáltunk vele társalogni.

Talán félév telhetett el, amikor tőlem, mint benecéstől Sz. Benedek Reguláját kérte olvasásra. Bilin-guis példányom volt. Átadtam azzal a megjegyzéssel, hogy a latin szöveget biztosan megérti. Megdöbbsentem a meglepetéstől, amikor azt mondta, hogy a magyart is megérti. Kiderült, hogy Magyarországon született Szabadkán, még az első világháború előtt, és kitűnően beszélt magyarul. Attól kezdve minden válaszfal ledőlt, igen sokat társalogtunk, és sokat jártuk együtt Róma utcáit.

SUSRET S ALBOM VIDAKOVIĆEM

Kilián Szigeti, Pannonhalma

U jesen godine 1938. trojica smo iz Mađarske počeli studij crkvene glazbe na Papinskom Institutu u Rimu. Kao početnici koji su slabo poznavali talijanski jezik bojažljivo smo pristupali ostalim studentima različitih narodnosti. Ali odmah na početku uočili smo jednog vitkog i veoma okretnog mladog svećenika u kojem smo otkrili puno sličnosti s našim domaćim svećenicima. Doznali smo da je iz Jugoslavije. Zbog ondašnjih granica osoba iz Jugoslavije bila je za nas stranac. No mi smo mu se približili pokušavajući uspostaviti kontakt s ono malo talijanskog jezika što smo poznavali.

Nije prošlo ni pola godine, a on je od mene benediktinca zatražio Pravila sv. Benedikta. Imao sam kod sebe dvojezični primjerak. Predao sam mu s primjedbom da će latinski tekst sigurno razumjeti. Međutim, ostao sam začuđen kad mi je rekao: »Ne smeta, razumijem ja i mađarski«, pa je dodao da je rođen u Subotici još prije prvog svjetskog rata dok je Subotica pripadala Mađarskoj i da dobro vlada